

- Emerson O.F.* The History of the English Language. London : MacMillan & Co., 1921. 415 p.
- Fewsmith W.* The Standard English Grammar. Philadelphia : Christopher Sower Company. 1905. 202 p.
- Fowler W.C.* The English Language in its Elements and Forms with a History of its Origin and Development. New York : Harper & Brothers. 1855. 753 p.
- Henry V.* A Short Comparative Grammar of English and German. London : Swan Sonnenschein & Co. 1894. 394 p.
- Hiley R.* English Grammar and Style. London : Longman, Browns, Green and Longmans. 1853. 262 p.
- Iyeyi Y.* Aspects of English Negation. Amsterdam, Philadelphia, Tokyo : JBPC, 2005. 233 p.
- Leonard M.H.* Grammar and its Reasons. New York : A.S. Barnes & Company. 1908. 375 p.
- Maetzner E.A.F.* An English Grammar: Methodical, Analytical and Historical. Vol. 1. London : John Murray. 1874. 510 p.
- Mejklehohn, J.M.D.* The English Language, its Grammar, History and Literature. Toronto : W.J. Gage & Co. 1891. 466 p.
- Morris I.J.* A Philosophical and Practical Grammar of the English Language. New York : Thomas Holman. 1858. 192 p.
- Morris R.* Elementary Lessons in Historical English Grammar. London : Macmillan & Co. 1880. 254 p.
- Murphy J.P.* Principles of English Grammar. New York : William H. Sadler. 1800. 260 p.
- Oxford English Dictionary (OED) 2nd Edition. Oxford : Oxford University Press, 2009.
- The English Language. Volume IV (1776-1997).* S. Romaine (ed.). Cambridge : Cambridge University Press. 2007. 761 p.
- Rushton W.* Rules and Cautions in English Grammar. London : Longmans, Green & Co., 1869. 316 p.
- Sievers E.* An Old English Grammar. Boston : Ginn, Heath & Co. 1885. 235 p.
- Strong H.A.* Introduction to the Study of the History of Language. London : Longmans, Green & Co. 1891. 435 p.
- Sweet H.* A New English Grammar. Logical and Historical. Oxford : The Clarendon Press. 1892. 500 p.
- Wright J., Wright E.M.* Old English Grammar. London, New York, Toronto : Oxford University Press. 1908. 351 p.

(Матеріал надійшов до редакції 5.03.20. Прийнято до друку 9.04.20)

УДК: 811.111=622.821(931)

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2020-79-10>

**КОЗЛОВА Т. О., НІКУЛІНА А. М.,
АВРАМЕНКО О. М., КОРНІЮШИНА Н. С.**
(Запорізький національний університет)
ethstlab@yahoo.com

ФУНКЦІЙНА ПОТУЖНІСТЬ МАОРІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ НОВОЇ ЗЕЛАНДІЇ

Зростання ролі англійської мови як світової лінгва франка, збільшення обсягу її функцій у мультикультурних спільнотах унеобходнюють дослідження проблем вітальності та адаптації регіональних культур до умов глобалізації. Разом із цим відчутною є тенденція до багатомовності, відродження етнічної ідентичності, розширення полікультурного простору, а тому й поступове посилення впливу автохтонних мов на англійську мову, зокрема на територіях формування первинних (національних) варіантів.

У статті досліджено лексику новозеландського варіанта англійської мови, кількісні та якісні параметри запозичення з мови маорі. Розглянуто структурно-семантичні та функційні особливості маорізмів, спричинені процесами ревіталізації автохтонної культури Нової Зеландії. Загалом проаналізовано 500 маорійських запозичень, виокремлених із регіональних словників, електронних баз даних та текстів, співвідносних з різними сферами комунікації. З'ясовано функційну потужність одиниць: їхній обсяг; активність у процесах оновлення лексики; співвідношення сфер комунікації, у яких уживані запозичення, зі сферами спілкування, властивими сучасній новозеландській англійськомовній спільноті.

Результати дослідження переконують, що поступове кількісне збільшення маорізмів, високий ступінь адаптації запозичень (словотворча активність, полісемантизм, фразеологізація), широта дискурсивного діапазону, частота вживання та продуктивність у процесах оновлення лексики забезпечили посилення вітальності важливих складників автохтонного етносу в контексті розвитку бікультурного суспільства в Новій Зеландії. Особливості перебігу контактних відносин європейців та маорі, історії формування новозеландської англійськомовної культури позначилися на комунікативній потужності автохтонізмів. Їхні функційні можливості значно розширилися порівняно з історично первинною роллю елімінації культурних лакун.

Ключові слова: новозеландський варіант англійської мови, запозичення, мова маорі, асиміляція, функційна потужність лексем.

Kozlova T. O., Nikulina A. M., Avramenko O. M., Korniyushina N. S. The functional capacity of Maori loans in New Zealand English. The role of English as the world lingua franca and its functional importance in multicultural societies have necessitated further research into the issues of language vitality as well as the problems of regional cultures adaptation to the globalizing environment. In the last decade, there has been a noticeable tendency towards multilingualism, ethnic identity revitalisation, the extension of polycultural space, and gradual increase of autochthonous languages influence on English, particularly in the regions where primary (national) varieties of English evolved.

The article addresses the New Zealand English lexicon, quantitative and qualitative parameters of borrowing from Maori. It offers a comprehensive analysis of structural, semantic, and functional features of Maori loans in the context of autochthonous culture revival

in New Zealand. Maori borrowings into English (500 in total) were selected from regional dictionaries, electronic databases, and texts relating to various spheres of communication. The article examines the Maori loans functional capacity in New Zealand English including such aspects as the scope of loans, their productivity in word-formation processes, efficient usage in a range of spheres engaged into communication carried out by means of New Zealand variety of English.

The findings proved that gradual enlargement of Maori loans in New Zealand English, a high degree of their assimilation (derivational productivity, polysemnatism, phraseologisation), employment in a wide range of discourses, frequency of usage and innovative activity enhanced the vitality of the significant Maori culture components in the New Zealand bicultural environment. The specificity of Maori-European contacts, history of New Zealand English and culture shaped the communicative capacity of autochthonous borrowings. Today, their functions have increased considerably compared to when they were limited to lacunas elimination in the early colonial New Zealand.

Key words: New Zealand English, borrowing / loan, the Maori language, assimilation, functional capacity of lexemes

Вступні зауваження. Початок ХХІ ст. характеризується прискоренням світових процесів глобалізації, що зумовило дві важливі тенденції соціокультурного розвитку. З одного боку, спостерігається універсалізація діяльності в різних галузях, зокрема в економіці, юридичній, культурній та інших сферах. Збільшується інтенсивність соціальної взаємодії в умовах міжкультурної комунікації та роль англійської мови як глобальної лінгва франка. З іншого боку, зростає схильність до відродження та збереження культурної ідентичності соціальних меншин, компромісного вирішення проблем мовної екології та політики, збереження мовної мозаїчності світу. Цим пояснюється **актуальність** дослідження процесів лінгвокультурної ревіталізації в мультиетнічних спільнотах, зокрема в Новій Зеландії.

Аналіз робіт з проблематики формування новозеландського національного варіанта англійської мови (НЗА) [Bell, Koenraad 2000; Hay, Maclagan, Gordon 2008, с. 68-71, 124-125; Turner 1972] засвідчує важливу роль автохтонних запозичень в еволюції лексики. Всебічно досліджено історію транспортації англійської мови та динаміку поповнення лексичної системи маорізмами [Macalister 2005], їхню асиміляцію в англійській мові Нової Зеландії [Герман 2013; Турченко 2016; Kozlova 2019], роль маорійської культури у формуванні новозеландської англійськомовної картини світу [Козлова 2005], гібридних ознак сучасної новозеландської культури [Kozlova 2019], продуктивність маорізмів у вербалізації сучасних концептів [New Zealand. Maori... 1996]. Проте процеси ревіталізації автохтонної мови маорі (*Te Reo*) в сучасному соціокультурному середовищі Нової Зеландії, а також вплив цих процесів на системні й функційні властивості новозеландського та інших варіантів англійської мови залишаються поза увагою науковців.

Мета дослідження полягає у вивченні функційної потужності маорізмів в англійській мові Нової Зеландії в сучасних умовах ревіталізації автохтонної культури та мови.

Реалізація мети передбачає розв'язання таких **завдань**: стисло розглянути сучасну соціолінгвістичну ситуацію в Новій Зеландії в аспекті екології за низкою параметрів — демографічним, етнічним, соціолінгвістичним (кількість мовців); надати загальну характеристику маорійських запозичень в НЗА, визначити сфери їх максимальної концентрації, з'ясувати особливості адаптації маорізмів в НЗА, їхню продуктивність в оновленні лексики та головні функції.

Об'єкт дослідження становить лексика новозеландського варіанта англійської мови.

Предмет — структурно-семантичні та функційні особливості маорізмів, спричинені процесами ревіталізації автохтонної культури Нової Зеландії.

Матеріал і методи дослідження. *Матеріал* дослідження становить авторська картотека, що складається з 500 маорійських запозичень, виокремлених зі словників [Briggs 2013; Macalister 2005; Orsman 1997], електронних баз даних, матеріалів регіональної преси, наукових та художніх текстів (загалом 45 джерел).

У дослідженні застосовано комплекс *методів*: метод суцільної вибірки та описовий метод для інвентаризації та інтерпретації маорійських запозичень; метод безпосередніх складників — для визначення морфологічної будови аналізованих одиниць; методи аналізу словникових дефініцій, етимологічного аналізу, компонентного аналізу, а також

контекстологічного аналізу — для розкриття змісту запозичених одиниць, їхніх актуальних значень; функційний метод — для з'ясування набору функцій, які реалізують маорізми в сучасній англійській мові, зокрема в новозеландському національному варіанті англійської мови.

Результати дослідження та їх обговорення. Сучасна соціолінгвістична ситуація в Новій Зеландії характеризується низкою ознак, визначених результатами соціологічних опитувань [Bell, Harlow, Starks 2005, с. 15-24; New ... 2020]. За демографічним критерієм більшість населення Нової Зеландії становлять мешканці європейського походження. За критерієм етнічної приналежності новозеландці переважно орієнтовані на самовизначення за соціальною групою, ніж за походженням. За соціолінгвістичним критерієм абсолютну більшість становить населення, яке користується англійською мовою (офіційна мова *de facto*). На сучасному етапі розвитку новозеландського суспільства відбувається процес відродження мови й культури автохтонного населення маорі, що сприяє адаптації маорізмів у системі новозеландського варіанта англійської мови та розширює їхнє функційне навантаження, збільшує функційну потужність.

Функційну потужність запозичень визначаємо як якісний та кількісний показники, які вказують на обсяг запозичень (з мови маорі) та їхню активність у процесах оновлення лексики; співвідношення сфер комунікації, у яких уживані запозичення, зі сферами спілкування, властивими лінгвальній (новозеландській англійськомовній) спільноті.

Лексичні одиниці з мови маорі активно запозичувалися в англійську мову упродовж усієї історії функціонування новозеландського варіанту. Вплив автохтонної лексики на англійський лексикон помітний уже в кінці XVIII ст., коли запозичення потрапляли здебільшого через писемні пам'ятки — журнали мореплавців, щоденники природознавців, господарську документацію колонії: *kune-kune* [Ma. 'appearing round'] "a kind of fat feral pig" ("1778 Forster *Observations* 188 *The hogs ... are of that breed which we call the Chinese, having a short body, short legs, belly hanging down almost to the ground, ears erect, and very few thin hairs on the body*" [цит. за: Orsman 1997, с. 431]). Проте найпродуктивнішим для інкорпорацій автохтонного матеріалу виявився період сер. XIX – поч. XX ст. Упродовж цього часу до складу англійського лексикону увійшли позначення явищ, які стосувалися різних аспектів життя Нової Зеландії:

- природи країни, зокрема назви рослин (*kowhai* [Ma.] (1831) "the native trees common along the river banks and forest margins, and distinguished in early spring by masses of golden-yellow flowers"); тварин (*koreke* [Ma.] (1870) "New Zealand quail", *hoki* [Ma. 'the whiptail'] (1872) "a large silvery sea-fish of moderattely deep New Zealand and s. Australian waters"); реалій неживої природи (*inanga* [Ma. 'a whitish variety of greenstone'] (1915) "a pale variety of greenstone") тощо;

- культури маорі (*waipiro* [Ma. *wai-* 'water' + *-piro* 'stinking, putrid'] (1834) "alcoholic liquor, esp. spirits", *ngeri n. I* [Ma. 'a rough kind of cloak'] (1838) "a cloak, a raincape", *whakapapa* [Ma. 'genealogical table'] (1904) "a genealogical table (of Maori)");

- соціальних відносин, історичних подій (*taonga* [Ma. 'property, anything highly prized'] (1820) "goods, valuables, treasure", *tangata whehua* [Ma. 'people belonging to any particular place, natives'] (1877) "a pre-fleet people once, according to a discarded theory, supposed to have settled New Zealand before the Maori, and often wrongly assigned the name of 'Moriori'");

- господарської діяльності (*waerenga* [Ma.] (1820) "a clearing for cultivation", *Whakatanes* [Ma. 'a proprietary proper name'] (1928) "a familiar name for a set of patens barrows").

Упродовж другої половини XX ст. та на початку XXI ст. характер запозичень з маорі дещо змінився. Це виявляється в таких аспектах.

По-перше, інновації переважно групуються навколо концептів культури, спільної для різних верств населення. Значна кількість запозичень цього періоду співвідноситься зі сферою господарчої термінології (*rua* [Ma. 'number two'] (1960) "a main-crop domestic potato

variety”) та розрядом власних назв (*Wahine* [Ma.] (1993) “a violent storm; the day of the destructive storm in New Zealand, 10 April 1968”).

По-друге, маорійські запозичення, які потрапили до англійського лексикону упродовж попередніх етапів історичного розвитку, активно адаптуються в системі мови-реципієнта й залучаються до процесів словотворчої та семантичної деривації. Від запозичених основ утворюються похідні за допомогою таких способів словотворення:

- афіксації (суфіксації — *kutu* [Ma. ‘louse’] (1771) “a body louse” > (1978) *kutiesh* “the worst”, префіксації — *kutu* [Ma. ‘louse’] (1771) “a body louse” > (1958) *de-kutu* v., trans. “to de-louse”);

- словоскладання, зокрема гібридизації — поєднання маорійської та англійської основ при утворенні композитів (*Ratana Church* n [Ma. *Ratana-* ‘the name of a faith healer and prophet’ + *-church*] (1955) “a member of the Church”);

- конверсії (*pipi* [Ma. ‘cockle’] > *pipi* n (1815) “the ribbed cockle” > *pipi* v., intrans. (1973) “to collect pipis for food”;

- еліптизації словосполучень (*Taranaki* (1948) < *taranaki gate* [Ma. *Taranaki* ‘a provincial district’] (1937) “a simple and rough (farm) gate, usu. held shut by wire loops”;

- фразеологізації маорізмів — утворення двослівних та більш розгалужених стійких виразів (*bidi-bidi season* [Ma. *piripiri* + *season*] (1942) “the period during which the seed burrs ripen and is likely to infest fleeces”, *to do one’s hauhau* [Ma. *hau* ‘breath; vitality of man; vital essence of land’] (1938) “a reference to the survival of hau-hau practices”).

Розвиток семантичної структури здійснюється традиційними шляхами:

- розширення значення — РЕАЛІЯ КУЛЬТУРИ МАОРІ > РЕАЛІЯ НОВОЗЕЛАНДСЬКОЇ КУЛЬТУРИ (*marae* [Ma. ‘an enclosed space in front of the house’] (1853) “the courtyard of a Maori meeting-house” > (1969) “a communal gathering place”;

- звуження значення — РІД > ВИД (*kuri* [Ma. ‘dog’] (1770) “the Polynesian breed of the domestic dog, introduced to New Zealand by Maori” > (1935) “a mongrel or unruly dog”;

- метафора — ТВАРИНА > ЛЮДИНА (*kuri* (див. вище) (1965) “a contemptible person, a mongrel, a ‘ratbag’”;

- метонімія — ЦІЛЕ > ЧАСТИНА (*korari* [Ma. ‘flower stem of flax’] (1814) “flax plant” > (1844) “a tall flower stem of the native flax”).

Звуження значення та метонімічний перенос виявилися непродуктивними, що можна пояснити когнітивною складністю або неактуальністю розроблення позначуваних концептів на основі асоціативної гіперо-гіпонімічної та метонімічної моделей, які передбачають осягнення цілого та його частин (РІД > ВИД рослини, тварини тощо; ЦІЛИЙ ОБ’ЄКТ > ЙОГО СКЛАДОВА ЧАСТИНА тощо). Імовірно, аналогова (метафорична) модель та асоціативний гіпо-гіперонімічний перехід від нижчої категорії до категорії вищого рангу (розширення значення) виявилися епістемологічно виправданими, адже результують у розширення категорії позначуваних реалій та явищ.

По-третє, останнім часом збільшується уживання автохтонних інновацій у різних англійськомовних сферах спілкування. Той факт, що вони залишаються незафіксованими авторитетними регіональними словниками, засвідчує швидше недоліки лексикографічної практики, ніж okazionalnyi характер цих слів та виразів. Наприклад, одиниця *whakatauki* “to utter a proverb; proverb, significant saying, formulaic saying, cryptic saying, aphorism” [Moorfield 2003-2020] регулярно трапляється в таких сферах комунікації:

- масмедійній — “ “*Ka mua, ka muri*” is a *whakatauki* that many will know means “walking backwards into the future” - the idea we should look to the past to inform the future” [Te Reo... 2020];

- науковій — “it is my belief that such a *whakatauki* is pertinent for educational leaders as they bring forward past stories and experiences to navigate the increasingly complex challenges within their centers for learning schools, and wider communities while at the same time holding relationships central to their work” [McNae 2014, c. 93];

- навчально-виховний — “*In order to achieve this, the Ilam School community has developed this vision, elements of which are reflected in the whakatauki*” [Ilam School Christchurch... 2020];

- спортивний — “*Sports Exchange Selection criteria ... and aspire to our whakatauki – ‘Whaia te taumata’ - pursue the highest peaks, and our motto...*” [Sport Policies... 2020];

- юридичний — “*But in a legal setting, even one like the Waitangi Tribunal to stand someone up who refuses to tell ... And it's one of his whakatauki that is the theme for our hui*” [Māori Law Review... 2018];

- діловий — “*...business cards, which include a whakatauki (or proverb) on the back. ... provide authentic images for future documents and communications*” [Boffa Miskell 2017];

- культурний (історико-релігійний) — “*This whakatauki (proverb) comes from Luke 2:14 and is reproduced on the tiki (memorial stone) of Te Whiti o Rongomai of Parihaka*” [Ngawhare 2017].

У спілкуванні сучасних новозеландців маорізми ефективні при реалізації інформативної функції. Хоча більшість найменувань унікальних явищ новозеландської природи та культури маорі згодом знайшли відповідники, утворені на англійських чи запозичених з інших мов основах, окремі позначення залишилися резистентними до розвитку відношень семантичної еквівалентності. Наприклад, *akatea* [Ma. *aka-* + *-tea* ‘white’] “a climbing plant: *Metrosideros albiflora*, *Metrosideros perforata*”, *akepiro* [Ma.] “a shrub or small tree: *Olearia furfuracea*”, *akiraho* [Ma.] “the shrub or small tree commonly used as a hedge plant: *Olearia paniculata*”, *ngeri n. 2* [Ma. ‘rhythmic chants with actions’] “a Maori rhythmic chant with actions” тощо. Такі позначення заповнюють комунікативні лакуни, успішно суміщають реалізацію інформативної та адаптивної функцій.

Наприклад, уживання одиниці *muru* [Ma. *muru* ‘wipe out, forgive’] “a Maori compensatory rundering or property-stripping” забезпечує об’єктивне повідомлення про події, пов’язані з соціальною етикою та правомірністю дій членів маорійської комуні, законослухняністю та виявом поваги індивідів до групи (племені або сім’ї). Концепт *muru* асоціюється з європейськими концептами *compensation*, *confiscation*, *punishment*, *duty*, проте характеризується суттєвими відмінностями в поняттєвому та особливо ціннісному аспектах. Як ключовий елемент маорійської системи культурних цінностей, концепт *muru* призначений регулювати діяльність індивідів та соціуму в цілому: “1948 Henderson *Taina 33* ‘If you give her what she deserves, her family come and **muru** you’ ... ‘They would come and seize everything you had..and leave you stripped and destitute, and all for not looking after your wife better’ ... ‘I have been twice **muru**ed by my wife’s relations.’ ” [цит. за: Orsman 1997, с. 515]; “1995 *Sunday Star—Times* (Auckland) 24 Dec. C6 *Traditionally, compensation or muru was demanded from Maori who committed any form of offence against the community. Today, Maori society should do the same — within the legal system*” [ibid.].

Оригінальність форми маорізмів забезпечує експресивність мовлення, реалізацію афективно-оцінної функції, тобто вираження почуттів та емоцій адресантом відносно адресата або предмета обговорення. Наприклад, “ ‘**Auē** [імітація ридання], *its struggles were in vain. What happened?*’ ” [Clark 1997, с. 22-24].

Етнічна функція маорізмів забезпечує одночасно культурну диференціацію та інтеграцію новозеландського суспільства. З одного боку, автохтонні запозичення слугують маркерами своєрідної маорійської культури. З іншого боку, вони виконують функцію соціальної консолідації, адже виявляються важливими для вербалізації ключових концептів сучасного англо-маорійського суспільства (*Anglo-Maori* “combining both Maori and European in composition or characteristics”). Позначення *Aotearoa New Zealand*, *haka*, *hangi*, *marae*, *kiwi* репрезентують ядерні одиниці картини світу сучасних новозеландців, вербалізують поняття екзистенційно важливі як для маорі, так і для населення європейського походження: “**Kiwi** are a symbol for the uniqueness of New Zealand wildlife and the value of **our** natural **heritage**” [Price 2015]; “*In Aotearoa New Zealand, the concept of reserving land for*

national park purposes has an interesting beginning in that an Indigenous tribal group, Ngāti Tūwharetoa, were initially keen to gift the summit land (Tongariro) to the Crown to create the country's first national park. <...> for the specific purpose of making it as our first national park 'for the use of both the Natives and the Europeans' [Ruru 2016, с. 118]. У наведених прикладах бікультурний характер новозеландського соціуму актуалізовано за допомогою контекстуального наближення маорізмів (*Aotearoa, kiwi*) до одиниць та сполучень із семою суміжності в семантичній структурі, зокрема:

- неавтохтонної назви країни (*New Zealand*) у складі етимологічного гібриду (*Aotearoa New Zealand*);

- сполучення посесивного детермінатива у формі множини (*our*) з необчислювальним іменником (*heritage* “features belonging to the culture of a particular society”);

- сполучення посесивного детермінатива у формі множини (*our*) з обчислювальним іменником (*park*), якому передують атрибутивний прикметник на позначення ‘частини сукупного, створеного працею населення країни’ (*national* “relating to all parts of a nation”);

- координативної конструкції *both [X] and [Y]*, у складі якої кореляти *[X]* та *[Y]* представлені позначеннями автохтонної та європейської частини населення Нової Зеландії (*both the Natives and the Europeans*);

- конструкції, побудованої за транзитивною валентністю моделлю $[X] + V_{\text{TRANS.}} + [Y]$, у складі якої актанти *[X]* та *[Y]* представлені позначеннями автохтонної та європейської частини населення Нової Зеландії (*Indigenous tribal group <...> to gift <...> to the Crown*).

Висновки та перспективи дослідження. Кількісне збільшення маорізмів у лексико-семантичній системі новозеландського варіанта англійської мови упродовж його історії, високий ступінь адаптації запозичень (словотворча активність, полісемантизм, сполучуваність, фразеологізація), широта дискурсивного діапазону, частота вживання та продуктивність у процесах оновлення лексики дозволяють констатувати посилення вітальності важливих складників автохтонного етносу в контексті розвитку бікультурного суспільства в Новій Зеландії. Особливості перебігу контактних відносин європейців та маорі, історія формування новозеландської англійськомовної культури позначилися на комунікативній потужності автохтонізмів. Їхні функційні можливості значно розширилися порівняно з історично первинною роллю ліквідації культурних лакун.

Перспективним вважаємо порівняльне вивчення функційної потужності автохтонізмів в інших варіантах англійської мови.

Література

- Герман Л. В. Лексичні запозичення як результат англійсько-маорійських мовних контактів. *Вісник ХНУ. Серія Лексикологія*. 2013. №1072. С. 64–68.
- Турченко Л. В. Гібридні номінації з компонентом Маорі в англійській мові Нової Зеландії. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Серія Іноземна філологія*. 2016. Вип. 83. С. 178–183.
- Козлова Т. О. Принципы выделения репрезентативного ядра концепта и его системный анализ. *Записки з романо-германської філології*. 2005. Вип. 16. С. 67-77.
- Bell A., Harlow R., Starks D. *Languages of New Zealand*. Wellington : Victoria University Press, 2005. 376 p.
- Bell A., Koenraad K. *New Zealand English*. Wellington : Victoria University Press. 2000. 320 p.
- Boffa Miskell. 2017. URL : <https://www.boffamiskell.co.nz/news-and-insights/article.php?v=our-business-cards-what-does-the-whakatauki-mean>
- Briggs B. *The Complete English — Maori Dictionary*. Auckland : University Press, 2013. 240 p.
- Clark M. *Whirikoki and his Seal*. Auckland : Huia Publishers, 1997. 32 p.
- Hay J., Maclagan M., Gordon E. *Dialects of English. New Zealand English*. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2008. 164 p.
- Ilam School Christchurch New Zealand, 2020. URL : <https://www.ilam.school.nz/our-vision/>
- Kozlova T. O. Borrowing as an Interface for Multicultural Discourse : Aotearoa New Zealand. *Лінгвістичні студії*. 2019. № 37. С. 98–104
- Macalister J. *A Dictionary of Maori Words in New Zealand English*. Oxford : Oxford University Press, 2005. 190 p.
- Māori Law Review. November 2018. URL : <https://maorilawreview.co.nz/2018/11/ka-kuhu-au-ki-te-ture-hei-matua-mo-te-pani-hon-justice-joseph-williams/>
- McNae R. Seeking Social Justice. *Handbook of Ethical Educational Leadership*. Ch. M. Branson, S. J. Gross (Eds.). New York, London : Routledge, 2014. P. 93-112.
- Moorfield J. Te Aka Online Maori Dictionary. 2003-2020. URL : <https://maoridictionary.co.nz/search?idiom=&phrase=&proverb=&loan=&histLoanWords=&keywords=whakatauki>

- New Zealand Population 2020. *2020 World Population Review*. URL : <http://worldpopulationreview.com/countries/new-zealand-population/>
- New Zealand. Maori Language Commission. *Te matatiki: contemporary Māori words*. Oxford : Oxford University Press, 1996. 289 p.
- Ngawhare D. Of missionaries and Māori. Nov 19, 2017. URL : <https://www.stuff.co.nz/taranaki-daily-news/news/99010788/dennis-ngawhare-of-missionaries-and-maori>
- Orsman H. W. *The Dictionary of New Zealand English*. Auckland : Oxford University Press, 1997. 965 p.
- Price R. The kiwi: why is it our national icon? 2015. URL : <https://www.stuff.co.nz/national/71233953/the-kiwi-why-is-it-our-national-icon>
- Ruru J. Reimagining governance for 'Yellowstone' modelled national parks in the new era of Indigenous legal recognition. *Indigenous Rights in Modern Landscapes: Nordic Conservation Regimes in Global Context*. L. Elenius, Ch. Allard, C. Sandström (Eds.). New York, London : Routledge, 2016. P. 113-125.
- Sport Policies and Guidelines. Perspective Digital Marketing & Wanaka Website Co., 2020. URL : <http://cromwell.school.nz/cromwell-sport/sport-policies-and-guidelines/>
- Te Reo Māori on RNZ. Radio New Zealand. 2020. URL : <https://www.rnz.co.nz/collections/kiaora/ka-mua-ka-muri-walking-backwards-into-the-future>
- Turner G. W. *The English Language in Australia and New Zealand*. London : Longman, 1972. 236 p.

Перелік умовних позначень, скорочень, термінів

DO	(англ. direct object)	—	прямий додаток
ibid.	(лат. ibidem)	—	там само
intrans.	(англ. intransitive)	—	неперехідне дієслово
IO	(англ. indirect object)	—	непрямий додаток
Ma.	(англ. Maori)	—	маорі
n.	(англ. noun)	—	іменник
S	(англ. subject)	—	підмет
trans.	(англ. transitive)	—	перехідне дієслово
V, v.	(англ. verb)	—	дієслово
>		—	розвинулося у
<		—	розвинулося, походить з

(Матеріал надійшов до редакції 2.03.20. Прийнято до друку 9.04.20)

УДК 811.11'276.6

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2020-79-11>

КОЛІСНИЧЕНКО Т. В.

(Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича)

tanach@i.ua

ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ

У статті проаналізовано основні визначення рекламного дискурсу у лінгвістиці та його прагмалінгвістичні характеристики. Прагмалінгвістичний параметр рекламного дискурсу постає у вирішенні спідкування як діяльності з певними мотивами, цілями, стратегіями та способами реалізації.

Ми вважаємо, що прагмалінгвістичні характеристики рекламного дискурсу зводяться до привернення уваги реципієнта та спонукання його до прогнозованих дій, оскільки реклама постає як маркетинговий інструмент у сфері туризму, для створення символічних очікувань у потенційного споживача туристичних послуг. Реклама пропонує готові рішення певних проблем, навчає, впроваджує автоматичну стандартну поведінку, нав'язує певний стиль життя, мовленнєві шаблони через текстові, візуальні та аудіо репрезентації, які впливають на посткомунікативні дії реципієнта, необхідні адресанту.

Ключові слова: рекламний дискурс, прагмалінгвістичний параметр, дискурс, семіотичний простір, особистісно-орієнтований.

Kolisnychenko T. V. Approaches to advertising discourse study. The present investigation is undertaken in the functional-discursive format. Discourse and communication are “the results of social relations” and the aim of the scholars is to understand how their meanings have been constructed and used across the totality of the human experience.

The end-goal of our paper is to pinpoint the advertising discourse in the discourse typology and to reveal its major characteristics. The object of the investigation is an advertising discourse presented in the printed and electronic brochures. The topicality of our investigation is motivated by the necessity of an integral description of the advertising discourse for the theory of professional discourse and practice of its generating and interpreting.

The article focuses on the main definitions of advertising discourse in linguistics and its pragmatic and linguistic features. Pragmatic and linguistic feature of discourse aims at the singling out the communication as a motivated, aimed and strategic communicative act. Advertising discourse is apt to losing its “pure” informativity and acquires suggestive aspects where hypnosis plays significant role. It is used in travel brochures classified as “communicative acts” as replacement to “speech act”, limited to only spoken language. They are understood as “multimodal microevents in which all the signs present combine to determine its communicative intent”.